

[Christmas Møller.]

Lov om en fælles Krisekasse for arbejdsløse, et Forslag, som blev fremsat af mit Partis nuværende Formand i Landstinget, Landstingsmand Tvede, og Landstingsmand Laurssen i Rigsdagssamlingen 1925—26, og som blev omtalt paa den Maade, jeg angav før.

Til den højtærede Socialminister skal jeg kun gøre et Par Bemærkninger. Jeg kan jo ikke se anderledes paa det end, at i det Tilfælde den højtærede Socialminister taler om Bladenes Reklame for hjemløses Krav o. s. v., skulde den højtærede Minister have tænkt herpaa i Begyndelsen af det Foredrag, han holdt for dette høje Ting.

Endvidere skal jeg til den højtærede Socialminister sige, at jeg tror ikke, han kan bestride, at saaledes som Udviklingen former sig, kan der være overmaade gode Grunde for, at der i Fortsættelse af den Nedgang i det offentliges Tilskud til den ordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse, som har fundet Sted lige siden 1907, sker en videre Nedgang, og at vi her i særlig Grad koncentrerer os om de ekstraordinære Forhold.

Endelig vil jeg gerne sige til den højtærede Socialminister, at det maa jo ikke glemmes — det glemte Ministeren heller ikke, men jeg ønsker at understrege det —, at selv om denne Hjælp ikke ydes, er Forholdet jo ikke det, at det nuværende Samfund er saaledes indrettet, at de paa-gældende ikke har Mulighed for at faa Hjælp. Gennem den Hjelpekasseinstitution, vi har, vil der jo paa mange Maader kunne ydes Hjælp.

Krag: Foranlediget ved det ærede Medlem Hr. Einer Jensens sidste Bemærkninger skal jeg sige, at i 1922 havde Hjelpekasserne en Gæld til Staten paa ca. 13 Mill. Kr., og de havde ingen Formue paa det Tidspunkt. Siden den Tid har de faaet eftergivet ca. 4 Mill. Kr. af denne Gæld, og da det nu oplyses, at de resterende 8 Mill. Kr. er betalt, og at . . . (*Einer Jensen:* Det er de ikke). Det er oplyst her for mig, at Gælden er reduceret i hvert Tilfælde til ca. 1 Mill. Kr. (*Einer Jensen:* Nej). Ja, jeg maa fremdeles fastholde, at det er Tilfældet; allerede inden jeg aftraadte som Minister, var den gaaet ned til ca. 4 Mill. Kr. Naar det derefter oplyses, at Kassebeholdningen nu er ca. 17 Mill. Kr., saa siger jeg, at det er Vidnesbyrd om, at man gennem den Kontingentpolitik, som er fulgt — en Politik, som jeg aldeles ikke kritiserer, en Politik, som ganske sikkert var ønskelig —, har tilvejebragt saadanne Midler, at

hvis man vilde have taget en Del af dem i Anvendelse til Oprettelse af Krisekasser, havde der intet som helst været i Vejen derfor. Og jeg føjede til, at naar det maatte erkendes, at man stod overfor en saa stor Opgave, som ekstraordinær Hjælp under nye Former i Virkeligheden var, saa kunde der særdeles vel i Lighed med, hvad der er gjort saa mange Gange, have været vist det Hensyn fra Staten, at man kunde have givet foreløbig Henstand for at faa disse Institutioner oprettet.

Jeg skal slet ikke komme ind paa den højtærede Socialministers Redegørelse. Det er jo den, som er givet ved forskellige Lejligheder, baade mundtligt og i den saa stærkt foragtede Presse: den højtærede Ministers Besøg rundt omkring, hans Erfaringer, hans Samtale med Revolvermanden og alt det andet, som dertil hører, ligesom jo ogsaa hele Programmet for Hjelpeaktionen er blevet offentliggjort.

Vi har nu faaet Klarhed over, hvad man paa Forhaand ikke kunde vide, at hele denne Aktion vil blive indstillet, hvis den Lovgivning, der her er Tale om, gennemføres. Saa bliver der altsaa ikke Tale om Dobbelt-der forsørgelse ad denne Vej, men saa bliver Tale om, at hele denne Samling af Personer, værdige og uværdige mellem hinanden, indrulleres under de samme Vilkaar som hæderlige Arbejdere, der uden egen Skyld er blevet arbejdsløse. Den højtærede Minister faar undskyld mig — ved at handle saaledes lægger man en sikkert virkende Dynamitpatron under de sociale Forsikringsbestræbelser.

Jeg vil endvidere sige til den højtærede Minister, at naar han indskrænker sig til at tilvejebringe Natlogi og en vis Dagydelse, saa sikrer han dermed de vedkommende Personer fortsat Forbliven i den Hjemløshedstilstand, hvori de i Øjeblikket er. Skal denne Foranstaltning faa social Betydning, saa er det den højtærede Socialministers Pligt at foretage den Sondring i to Grupper af de Personer, der her er Tale om, hvorefter den ene Gruppe hjælpes saaledes, at dens Arbejdsmuligheder genrejses, medens den anden Gruppe, som ikke har anden Foranledning til sin Hjemløshed end den Arbejdsskyhed, som følger med Bestræbelsen for at unddrage sig Følgerne af visse Handlinger, sendes hjem til deres Hjemstedskommuner, til den Forsørgelse, der der er indrettet til dem; og til Fjernelse af Arbejdsskyhed bidrager man ved saa vidt muligt og i det Omfang, hvori det er gørligt og fornødent, at anbringe dem paa Arbejdsanstalt.